

319

OBWIESZCZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 28 listopada 1966 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

1. Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. zmieniającej ustawę o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. Nr 51, poz. 315) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 czerwca 1959 r. o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. z 1959 r. Nr 36, poz. 223), z uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. (Dz. U. Nr 51, poz. 315) zmieniającej tę ustawę oraz z przepisów wydanych przed ogłoszeniem jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, paragrafów, ustępów i punktów.

2. Jednolity tekst ustawy wymienionej w ust. 1 nie obejmuje:

- 1) art. 16 tej ustawy w brzmieniu:
„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
- 2) art. 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1965 r. zmieniającej ustawę o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego (Dz. U. Nr 51, poz. 317) w brzmieniu:
„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”.

Minister Handlu Wewnętrznego: *E. Sznajder*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Handlu Wewnętrznego z dnia 28 listopada 1966 r. (poz. 319).

USTAWA

z dnia 17 czerwca 1959 r.

o współodpowiedzialności majątkowej pracowników za niedobory w przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

Art. 1. § 1. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się w przypadku powierzenia mienia w uosobionych przedsiębiorstwach obrotu towarowego.

§ 2. Przez określenie „przedsiębiorstwa obrotu towarowego” rozumie się przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie zbytu, skupu, sprzedaży hurtowej, sprzedaży detalicznej, usług oraz przemysłu gastronomicznego, garmazeryjnego i piekarskiego.

§ 3. W innych jednostkach organizacyjnych niż określone w §§ 1 i 2 przepisy ustawy w zakresie odpowiedzialności wspólnej mogą być odpowiednio stosowane za zgodą jednostki nadrzędnej.

§ 4. Przez użyte w dalszych przepisach ustawy określenie:

- 1) „sklep” rozumie się wydzieloną i oddzielnie rozliczaną część przedsiębiorstwa, w której następuje powierzenie mienia (np. punkt sprzedaży detalicznej, magazyn, punkt skupu, zakład produkcyjny lub usługowy, aptekę); skle-

pem w rozumieniu ustawy jest także wydzielone i oddzielnie rozliczane miejsce sprzedaży, produkcji lub usług (np. dział, stoisko, bufel),

- 2) „personel sprzedający” rozumie się osoby, którym powierza się wspólnie mienie (np. sprzedawców, magazynierów, personel skupujący, kucharzy, piekarzy, garmazierów, kelnerów, farmaceutów); do personelu sprzedającego zalicza się także kierownika sklepu, jego zastępcę oraz brygadzystę, jak również pracowników inkasujących gotówkę, jeżeli powierzono im jednocześnie wykonywanie czynności związanych z wydawaniem towarów.

Art. 2. § 1. 1. Pracownicy uosobionego sklepu, należący do personelu sprzedającego, mogą przyjąć w umowie pisemnej wspólną odpowiedzialność majątkową za szkody spowodowane powstaniem niedoboru w towarach i innych składnikach majątkowych w sklepie, w którym:

- 1) przy pracy na jedną zmianę — liczba personelu sprzedającego nie przekracza 8 osób,

2) przy pracy na dwie lub trzy zmiany — liczba personelu sprzedającego nie przekracza 12 osób, a w zakładach piekarskich czynnych na trzy zmiany, jeżeli liczba personelu sprzedającego nie przekracza 15 osób.

2. W sklepach samoobsługowych i pre-selekcyjnych, w zakładach usługowych oraz w zakładach gastronomicznych, stołówkach i innych zakładach żywienia wspólną odpowiedzialność majątkową pracownicy mogą przyjąć bez względu na liczbę personelu sprzedającego.

§ 2. Każda zmiana w składzie personelu, który przyjął na siebie odpowiedzialność wspólną, wymaga zawarcia nowej umowy.

§ 3. Pracownicy, ponoszący odpowiedzialność wspólną, odpowiadają w częściach określonych w umowie. Jednakże w razie stwierdzenia, że niedobór w całości lub w części został spowodowany przez niektórych pracowników, za całość niedoboru lub określoną jego część odpowiadają tylko sprawcy szkody, co nie wyłącza ich odpowiedzialności za resztę niedoboru wraz z pozostałymi pracownikami w myśl zasady odpowiedzialności wspólnej.

§ 4. Pracownicy ponoszący odpowiedzialność wspólną stają się wolni od odpowiedzialności w takim zakresie, w jakim udowodnią, że niedobór jest następstwem okoliczności, za które nie odpowiadają.

§ 5. Wspólna odpowiedzialność majątkowa za powierzone mienie na podstawie przepisów niniejszej ustawy nie wyklucza odpowiedzialności indywidualnej za inne mienie powierzone danej osobie.

Art. 3. § 1. Warunkiem odpowiedzialności wspólnej jest powierzenie przy przejmowaniu sklepu towarów i innych składników majątkowych bądź łącznie wszystkim pracownikom odpowiedzialnym według zasad art. 2, bądź samemu kierownikowi sklepu lub innemu pracownikowi w okolicznościach umożliwiających pozostałym pracownikom bierne udziału w przeprowadzeniu inwentaryzacji i zgłaszanie związanych z tą czynnością zarzutów.

§ 2. Pracownikowi ponoszącemu odpowiedzialność wspólną przysługuje prawo wglądu w rachunkowość sklepu oraz brania udziału w przyjmowaniu towarów dostarczanych do sklepu i ich wydawaniu.

Art. 4. Pracownikiem odpowiedzialnym według zasad art. 2 może być jedynie osoba, na której zatrudnienie w sklepie wyrażą zgodę pozostali pracownicy współodpowiedzialni.

Art. 5. § 1. Poza pracownikami ponoszącymi odpowiedzialność wspólną oraz wymienionymi w §§ 2 i 3 nie wolno w sklepie zatrudniać innych pracowników.

§ 2. Za pisemną zgodą wszystkich pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną pracownik nowo przyjęty może być zwolniony na czas określony, nie przekraczający trzech miesięcy, od ponoszenia wspólnej odpowiedzialności majątkowej.

§ 3. 1. W sklepie, w którym pracownicy przyjęli odpowiedzialność wspólną, wolno zatrudnić:

- 1) pracowników wykonujących czynności nie związane z dysponowaniem mieniem (np. sprzątaczkę, pomywaczkę, robotników zatrudnionych przy przenoszeniu ciężarów, pomocników: kucharzy, piekarzy, garmażerów),
- 2) osoby zatrudnione dorywczo w okresie wzmożonej działalności sklepu,
- 3) osoby odbywające naukę zawodu, praktykę lub wstępny staż pracy.

2. Osoby wymienione w ust. 1 nie ponoszą odpowiedzialności wspólnej.

3. Zatrudnienie osób wymienionych w ust. 1 wymaga:

- 1) pisemnej zgody pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną,
- 2) zapewnienia pracownikom ponoszącym odpowiedzialność wspólną możliwości nadzoru nad wykonaniem zadań przez osoby wymienione w ust. 1.

Art. 6. Niemożność pełnienia przez pracownika, ponoszącego odpowiedzialność wspólną, obowiązków przez okres nie przekraczający trzydziestu pięciu dni pozostaje bez wpływu na zakres odpowiedzialności zarówno tego pracownika, jak i pozostałych pracowników wspólnie z nim odpowiedzialnych. W razie przedłużenia się nieobecności pracownika ponad trzydzieści pięć dni należy w ciągu siedmiu dni przystąpić do przeprowadzenia inwentaryzacji.

Art. 7. § 1. Pracownik może umowę o odpowiedzialności wspólnej wypowiedzieć na piśmie na czterdziście dni na przód.

§ 2. Jeśli wyliczenie sklepu wykaże niedobór, każdy z pracowników ponoszących odpowiedzialność wspólną może od umowy ustanawiającej taką odpowiedzialność odstąpić na piśmie ze skutkiem na przyszłość.

§ 3. Przedsiębiorstwo może odstąpić od umowy o odpowiedzialności wspólnej w każdym czasie.

Art. 8. W każdym przypadku, gdy ustawa łączy wygaśnięcie odpowiedzialności wspólnej z określonym terminem lub zdarzeniem, odpowiedzialność pracownika trwa do dnia zakończenia inwentaryzacji.

Art. 9. § 1. W razie niezawarcia umowy o odpowiedzialności wspólnej za szkodę spowodowaną powstaniem niedoboru odpowiada, oprócz kierownika sklepu, także jego zastępca (zastępcy), jeśli przy przejęciu sklepu towary lub inne składniki majątkowe powierzono im łącznie.

§ 2. W razie łącznego powierzenia mienia sklepu kierownikowi i jego zastępcy (zastępcom) do odpowiedzialności ich stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności wspólnej.

Art. 10. § 1. Zatrudnienie pracownika bez zgody kierownika sklepu oraz bez zgody jego zastępcy (zastępców), któremu łącznie z kierownikiem powierzono mienie sklepu, jest niedopuszczalne.

§ 2. Na żądanie kierownika sklepu lub jego zastępcy, któremu łącznie z kierownikiem powierzono mienie sklepu (art. 9 § 1), przedsiębiorstwo obowiązane jest w ciągu czterdziestu dni odwołać ze sklepu podległego im pracownika. W czasie od złożenia żądania do odwołania kierownik lub jego zastępca mogą nie dopuścić pracownika do pełnienia obowiązków w sklepie.

Art. 11. W razie utrudniania pracownikom wykonywania praw określonych w art. 3 § 2 oraz naruszania przez przedsiębiorstwo przepisów art. 5 i 10, jak również terminów przeprowadzania inwentaryzacji, jakie określi Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości (art. 15 § 1), sąd w procesie o odszkodowanie oceni, czy i jaki wpływ ma to na zakres odpowiedzialności pracownika lub pracowników, którym powierzono mienie sklepu.

Art. 12. Przewdzielenia pracownikowi, który nie zechce ponosić odpowiedzialności wspólnej albo którego odwołania żąda kierownik sklepu lub jego zastępca, pracy równorzędnej w tej samej miejscowości nie uważa się za zmianę istotnych warunków umowy o pracę; jednakże pracownik może do czasu objęcia nowej pracy rozwiązać umowę o pracę ze skutkiem natychmiastowym.

Art. 13. § 1. Jeśli w toku postępowania przed sądem utłumnie się, że za powstanie niedoboru odpowiadają oprócz osób pozwanych także inni pracownicy zatrudnieni w sklepie lub pełniący inne funkcje w przedsiębiorstwie (dyrektor członek zarządu, główny księgowy), sąd wezwie tych pracowników do wzięcia udziału w sprawie i doręczy im odpisy pism procesowych i załączników. Wezwanie do wzięcia udziału w sprawie zastępuje pozwanie.

§ 2. Na żądanie pracowników dopozwanych sąd zrzędzi ponowne przeprowadzenie dowodów, które zostały przeprowadzone przed dopozwaniem.

§ 3. Jeśli zastosowanie przepisu § 1 nie byłoby ze względu na stopień zaawansowania postępowania dowodowego albo z innej przyczyny celowe, o potrzebie wytoczenia powództwa przeciwko pracownikom nie pozwanym sąd zawiadomi organ nadziedny nad jednostką, która jest stroną powodową.

Art. 14. W sprawach odpowiedzialności majątkowej nie unormowanych niniejszą ustawą mają zastosowania przepisy prawa powszechnego.

Art. 15. § 1. Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia zasady wykonania ustawy, a w szczególności terminy przeprowadzania inwentaryzacji oraz zasady zawierania umów.

§ 2. Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia określić inne przypadki — poza przewidzianymi w art. 7 — dopuszczalności odstąpienia przez pracownika od umowy o odpowiedzialności wspólnej.